

Vesihuoltolaitoksen kirjanpidollinen eriyttäminen ja aloittava tase 1.1.2015

74/02.02.00/2016

Kvalt 25.01.2016 § 8   Kaupunginhallituksen pöytäkirjassa 14.12.2015 § 347 on asiasta seuraavaa:

Tekla § 153

Valmistelija: kaupunginkamreeri Reijo Louko, puh. 03-849 3340, etunimi.sukunimi@heinola.fi

Vesihuoltolakia koskevat muutokset ovat tulleet voimaan 1.9.2014. Muutokset edellyttävät vesihuoltolaitoksen tilinpidon uudistamista. Kaupungin vesihuoltolaitoksesta on vuoden 2014 tilinpäätökseen asti laadittu tarvittavat tilinpäätöslaskelmat ns. laskennallisesta eriyttämisestä annetun suosituksen mukaisesti. Laskennallisessa erittämisesä ei ole tasejatkuvuutta, koska laitoksen oma pääoma määritellään vuosittain uudelleen eivätkä tilikausien tulokset kumuloidu taseeseen.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnon (112 / 9.3.2015) mukaan vesihuoltolaitoskokonaisuus tulee eriyttää 1.1.2015 lähtien kirjanpidollisesti joko kunnallisena liikelaitoksena tai taseyksikkönä, jolloin laitoksen tuloslaskelmasta ja taseesta tulee vertailukelpoinen osakeyhtiön tilinpäätöksen kanssa.

Heinolan vesihuoltolaitos ei ole liikelaitos, joten se tulee eriyttää kirjanpidollista taseyksikköä koskevien periaatteiden mukaisesti. Taseyksikön tilinpäätöstiedot esitetään kunnallisen liikelaitoksen kirjanpidosta annetun yleisohjeen mukaisesti. Eriyttämisellä tarkoitetaan taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman ja niiden liitetietojen laatimista. Kirjanpidollinen eriyttäminen ei edellytä vesihuoltolaitoksen oman kirjanpitojärjestelmän perustamista vaan erittäminen voidaan toteuttaa nykyisessä kirjanpitojärjestelmässä tasetilien vastapuolittunnisteiden avulla.

Heinolan vesihuoltolaitoksen rajauspäätöksessä (kv 4.3.2013) on määritelty myös hulevesiverkosto, joka koskee rajatun alueen sade- ja sulamisvesien johtamista vesihuoltolaitoksen viemäriverkkoon. Hulevesien viemärointi tulee uusien säännösten vuoksi eriyttää vesihuoltolaitoksen toiminnasta. Eriytys vesihuoltolaitoksesta voidaan tehdä laskennallisesti, koska erityisesti sekaviemäroidyillä alueilla huleveden viemäroinnille ei käytännössä ole mahdollista laatia tuloslaskelmaa, tasetta ja rahoituslaskelmaa muulla tavoin kuin laskennallisesti.

Eriyttämisillä pyritään tilinpäätöksen ja siinä esitettyjen tunnuslukujen perusteella arvioimaan, missä määrin vesihuollosta ja huleveden vie-

märöinnistä perittävät maksut kattavat palvelujen tuottamisesta aiheutuvat kustannukset pitkällä aikavälillä ja ovatko maksut kohtuullisia.

Vesihuoltolaitoksen kirjanpidollinen käsittely 1.1.2015 alkaen

Kaupungin laskennallisesti eriytetty vesihuoltolaitos muutetaan vuoden 2015 alusta kirjanpidollisesti eritetyksi taseyksiköksi. Avaava tase perustuu kaupungin edellisen tilikauden (2014) tasearvoihin. Kirjanpidollista taseyksikköä muodostettaessa yksilöidään liiketoimintaan kohdistuvien omaomaisuus- ja velkaerien sisältö. Kaupungin sijoitus vesihuoltolaitokseen muodostuu omaisuus- ja velkaerien erotuksesta ja se voidaan jakaa peruspääomaksi ja lainaksi.

Kirjanpidollisesti eriytetyssä taseyksikössä noudatetaan jatkuvuuden periaatetta siten, että kertyvät yli- ja alijäämät kumuloituvat liiketoiminnan omaan pääomaan. Kun laskennallisesta taseyksiköstä muodostetaan vastaavaa toimintaa jatkava kirjanpidollinen yksikkö, aloittavaan taseeseen suositellaan merkittäväksi yli- ja alijäämät vähintään viidestä edeltävästä tilinpäätöksestä. Aloittavaa tasetta ensimmäistä kertaa laadittaessa tase-erien siirrot tehdään kirjanpitoarvioissa tasetilien välisinä käsittelemättä siirtoja talousarviossa ja tulospäätöksessä.

Heinolan vesihuoltolaitoksen vuoden 2015 aloittavaan tase on johdettu vuoden 2014 tilinpäätöksen laskennallisesti eriytetystä taseesta, josta on vähennetty hulevesiverkoston tase-arvo 1 043 700 € . Laitoksen kumulatiivinen tulos on laskettu kymmeneltä viimeiseltä tilikaudelta ja vuodenvaihteeseen liittyvät myyntisaamiset ja lyhytaikaiset velat ovat hieman tarkentuneet. Muutokset on eliminoitu laitoksen omaa pääomaa vastaan ja kaupungin sijoitukseksi on muodostunut 10,146 M€. Asioiden yksinkertaistamiseksi kaupungin sijoitus esitetään merkittäväksi kokonaisuudessaan peruspääomaksi eli taseeseen ei esitetä merkittäväksi pitkäaikaisia lainoja.

VESIHUOLTOLAITOKSEN ALOITTAVA TASE 1.1.2015	
V A S T A A V A A	1.1.2015
PYSYVÄT VASTAAVAT	
RAKENNUKSET	4 253 353,76
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	7 428 156,38
KONEET JA KALUSTO	19 432,54
PYSYVÄT VASTAAVAT	11 700 942,68
VAIHTUVAT VASTAAVAT	
VAIHTO-OMAISSUUS	92 957,43
SAAMISET	
LYHYTAIKAISET SAAMISET	
MYYNTISAAMISET	856 931,17
LYHYTAIKAISET SAAMISET	856 931,17

SAAMISET	856 931,17
VAIHTUVAT VASTAAVAT	949 888,60
V A S T A A V A A	12 650 831,28
V A S T A T T A V A A	
OMA PÄÄOMA	
PERUSPÄÄOMA	9 102 227,76
ED.TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 368 683,08
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	
OMA PÄÄOMA	10 470 910,84
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	99,36
VIERAS PÄÄOMA	
MUUT PITKÄAIKAISET VELAT	1 663 657,02
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	1 663 657,02
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	
OSTOVELAT	299 219,24
MUUT LYHYTAIKAISET VELAT	115 974,15
SIIRTOVELAT	100 970,67
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	516 164,06
VIERAS PÄÄOMA	2 179 821,08
V A S T A T T A V A A	12 650 831,28

Kuntalain mukaan kunnan toiminnan ja talouden tavoitteista päättää valtuusto. Koska aloittavassa taseessa vesihuoltolaitoksen omaisuus- ja velkaerät määritellään lähtökohtaisesti pysyväisluonteisesti, valtuuston on päätettävä asiasta. Laitoksen peruspääomalle lasketavan koron tulee myös perustua valtuuston vahvistamaan peruspääomaan.

Peruspääoman korkoa ei ole määritelty vuodelle 2016. Laskennallisesti eriytetyltä jäännöspääomalta (12 M€) on peritty 5 %:n korko. Uuden peruspääoman ollessa noin 9,1 M€ koron asettaminen 6 %:iin johtaa samaa suuruusluokkaa (0,6 M€) olevaan sisäiseen korkoon.

Ehdotus:

Teknisen toimen johtaja (TP): Tekninen lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

1.vesihuoltolaitos eriytetään kirjanpidollisena taseyksikkönä 1.1.2015 alkaen ja laitoksen aloittava tase hyväksytään asian valmisteluosassa esitetyssä muodossa.

2.vesihuoltolaitoksen peruspääomaksi vahvistetaan 9 102 227,76 euroa, josta kaupunki perii vuotuista korkoa 6 %.

3.sade- ja sulamisvesien eli hulevesien käsittely eriytetään vesihuoltolaitoksen toiminnasta laskennallisesti annetun suosituksen mukaisesti ja kaupunki perii jäännöspääomalta vuotuista korkoa 6 %.

Päätös: Merkittiin, että kaupunginkamreeri Reijo Louko ja rakennuspäällikkö Ari Matteenen olivat teknisessä lautakunnassa kuultavana tämän asian kohdalla.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Jatkokäsittely kaupunginhallitus

Khal § 347

Ehdotus: Kaupunginjohtaja (JT): Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että

1. vesihuoltolaitos eriytetään kirjanpidollisena taseyksikkönä 1.1.2015 alkaen ja laitoksen aloittava tase hyväksytään asian valmisteluosassa esitetyssä muodossa,
2. vesihuoltolaitoksen peruspääomaksi vahvistetaan 9 102 227,76 euroa, josta kaupunki perii vuotuista korkoa 6 % ja
3. sade- ja sulamisvesien eli hulevesien käsittely eriytetään vesihuoltolaitoksen toiminnasta laskennallisesti annetun suosituksen mukaisesti ja kaupunki perii jäännöspääomalta vuotuista korkoa 6 %.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Jatkokäsittely: kaupunginvaltuusto

Ehdotus: Kaupunginhallitus: Kaupunginvaltuusto päättää, että

1. vesihuoltolaitos eriytetään kirjanpidollisena taseyksikkönä 1.1.2015 alkaen ja laitoksen aloittava tase hyväksytään asian valmisteluosassa esitetyssä muodossa,
2. vesihuoltolaitoksen peruspääomaksi vahvistetaan 9 102 227,76 euroa, josta kaupunki perii vuotuista korkoa 6 % ja
3. sade- ja sulamisvesien eli hulevesien käsittely eriytetään vesihuoltolaitoksen toiminnasta laskennallisesti annetun suosituksen mukaisesti ja kaupunki perii jäännöspääomalta vuotuista korkoa 6 %.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku: valitusosoitus, kuntalaki

Heinolan kaupunki

Ote pöytäkirjasta

Kaupunginvaltuusto

§ 8

25.01.2016

Tiedoksianto:

Kopio

talouspalvelut
tekninen toimi

Otteen oikeaksi todistaa:
Heinolassa 29.3.2023